

omfatter handlinger, som udføres i forsøgsøjemed i forbindelse med genstanden for den patenterede opfindelse. Bestemmelsen svarer til art. 31 b i Fællesskabskonventionen.

I *stk. 3, nr. 4*, er indføjet en bestemmelse om, at eneretten ikke omfatter tilberedning i et apotek af et lægemiddel efter lægerecept i individuelle tilfælde eller handlinger, der vedrører det således fremstillede lægemiddel.

Reglen skal ses i sammenhæng med, at det hidtil gældende forbud mod produktpatent på kemiske forbindelser, herunder lægemidler, ophæves. Et apotek skal således kunne fremstille et lægemiddel ifølge en recept uden derved at risikere at begå patentkrænkelse. Det bemærkes, at kun tilberedning, som sker i anledning af en for en bestemt person udfærdiget lægerecept, er undtaget fra eneretten. Reglen svarer til Fællesskabspatentkonventionens artikel 31 c.

Grundlaget for bestemmelsen i *stk. 4* er konventionens artikel 32, der angår spørgsmålet, om og i hvilket omfang de rettigheder, der knytter sig til fællesskabspatentet, kan udøves, når det af patentet beskyttede produkt er bragt i omsætning inden for fællesmarkedet. De fleste af EF-landene anerkender begrebet konsumtion af patentretten.

Dette princip skal også gælde for fællesskabspatentet. De rettigheder, der knytter sig hertil, skal være udtømt, når det af patentet beskyttede produkt er bragt i omsætning i en af staterne i De europæiske Fællesskaber af patenthaveren eller af andre med hans samtykke, medmindre særlige i bestemmelsen angivne hensyn taler herimod.

Princippet er blevet bekræftet gennem EF-Domstolens afgørelser vedrørende nationale patenter, som f. eks. i retssagen 14/74 Centrafarm B.V./Sterling Drug Inc.

Det kræves, at omsætningen sker med patenthaverens udtrykkelige samtykke. Hidrører omsætningen fra indehaveren af en tvangslicens i henhold til artikel 46, indtræder konsumtion ikke, jfr. artikel 46, stk. 1, sidste punktum, der udelukker anvendelse af artikel 32 i tilfælde af markedsføring i lande, der ikke dækkes af tvangslicensen.

Et udtrykkeligt samtykke fra patenthaveren foreligger heller ikke, når en tredjemand overskrider de ham givne rettigheder til patentet. Dette gælder særligt, hvis en licenshaver fremstiller produkterne ud over det aftalte stykantal og bringer dem i omsætning, hvis han i stedet for blot at sælge det af patenthaveren leverede produkt selv fremstiller det, eller hvis han i modstrid med en territorialt begrænset licens eksporterer produktet til et land, der ikke dækkes af licensen.

Artikel 32 fastsætter som nævnt endnu en undtagelse med hensyn til konsumtion af de rettigheder, som knytter sig til fællesskabspatentet, nemlig i tilfælde hvor der foreligger grunde, der efter fællesskabsretten ville gøre det rimeligt at give fællesskabspatentet en større udstrækning end normalt. Ved »fællesskabsretten« forstås såvel Romtraktatens regler som den afledede ret og Domstolens afgørelser, samt nationale retsprincipper i de 9 medlemsstater, som er fælles for disses nationale lovgivninger.

Ligesom artikel 32 indeholder bestemmelser om konsumtion af de rettigheder, der er knyttet til et fællesskabspatent, giver artikel 81 af hensyn til sikringen af de frie varebevægelser inden for fællesmarkedet samme regel for nationale patenter. Bestemmelsen tager hensyn til den ovennævnte praksis, der er udviklet af Domstolen, der dog kun har kunnet beskæftige sig med konsumtion af rettigheder, der er knyttet til nationale patenter.

Artikel 81 angår ikke tilfælde, hvor der i de enkelte stater findes parallelle patenter, men drejer sig udelukkende om konsumtion af rettigheder, der er knyttet til nationale patenter, når det patentbeskyttede produkt er bragt i omsætning i en af de kontraherende stater af patenthaveren selv eller af andre med hans samtykke. I denne forbindelse får den fra artikel 32 overtagne begrænsning, hvorefter konsumtion ikke indtræder, hvis der foreligger særlige grunde, en speciel betydning.

I henhold til artikel 81, stk. 2, bliver der tillige tale om konsumtion, når produktet er bragt i omsætning, ikke af patenthaveren, men af en med ham økonomisk forbundet virksomhed eller lignende, der er indehaver af et nationalt patent i en anden stat på samme opfindelse.

Som i artikel 46, stk. 1, sidste punktum, om tvangslicenser vedrørende fællesskabspatenter gøres det i artikel 81, stk. 3, klart, at omsætning af et produkt på grundlag af en tvangslicens til udnyttelse af et nationalt patent hverken skal opfattes som en omsætning hidrørende fra patenthaveren, fra en med ham økonomisk forbundet virksomhed eller lignende, eller som sket med patenthaverens samtykke.

I henhold til artikel 86, stk. 3, gælder artikel 81 for europæiske patenter, der udstedes i den overgangsperiode, hvor disse kan meddeles, sideordnet med fællesskabspatenter.

Bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 4, indfører reglen i artikel 81 i dansk patentlovgivning, som grundlag for international konsumtion af nationale patenter inden for De europæiske Fællesskaber.